

SINTEZA OBSERVAȚIILOR

la proiectul Caietului de sarcini pentru procedura de selecție comparativă de acordare a două licențe de utilizare a frecvențelor radio în vederea furnizării de rețele publice de comunicații electronice și de servicii de comunicații electronice destinate publicului prin intermediul sistemelor de acces pe suport radio de bandă largă (BWA)

Perioada de consultare pentru proiectul caietului de sarcini pentru procedura de selecție comparativă de acordare a unei licențe de utilizare a frecvențelor radio în vederea furnizării de rețele publice de comunicații electronice și de servicii de comunicații electronice destinate publicului prin intermediul sistemelor de acces pe suport radio de bandă largă (BWA), publicat pe pagina de internet a Autorității Naționale pentru Comunicații (ANC) la data de 15.10.2008, a expirat la data de 28.10.2008.

Potrivit dispozițiilor art. 14 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 79/2002 privind cadrul general de reglementare a comunicațiilor, aprobată, cu modificări și completări, prin Legea nr. 591/2002, cu modificările și completările ulterioare, utilizarea spectrului de frecvențe radio este permisă numai după obținerea unei licențe de utilizare a frecvențelor radio, obiectul acestor licențe constând în stabilirea condițiilor în care se exploatează resursele de spectru radio.

Având drept obiective promovarea concurenței și reducerea decalajului urban-rural prin asigurarea accesului unui număr cât mai mare de utilizatori la infrastructura de comunicații electronice în bandă largă, în vederea îndeplinirii obligațiilor asumate de România prin Declarația Ministerială de la Riga ca până cel târziu în anul 2010 accesul de bandă largă să fie disponibil pentru mai mult de 90% din populație, a fost adoptată Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 18/2008 privind stabilirea unor măsuri pentru reorganizarea utilizării spectrului radio în banda de frecvențe 3600-3800 MHz. Prin această ordonanță s-a stabilit că dreptul de a utiliza benzile de frecvențe radio eliberate, potrivit art. 1 alin. (1) din același act normativ, se va acorda prin licențe de utilizare a frecvențelor radio, în baza unei proceduri de selecție comparativă organizate de către ANC.

În temeiul art. 2 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 18/2008, a fost adoptată Hotărârea Guvernului nr. 638/2008 privind stabilirea cuantumului taxei de

licență pentru acordarea dreptului de utilizare a frecvențelor radio în benzile de frecvențe 3600-3657 MHz și 3700-3757 MHz care a stabilit cuantumul taxei de licență, precum și modalitatea de acoperire a costurilor ocazionate de eliberarea benzilor de frecvențe 3600-3657 MHz și 3700-3757 MHz.

Potrivit dispozițiilor art. 2 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 18/2008, reglementarea detaliată a modului de desfășurare a procedurii de selecție comparativă se realizează prin intermediul unei decizii a președintelui Autorității Naționale pentru Comunicații. Această prevedere a fost transpusă prin publicarea Deciziei președintelui ANRCTI nr. 732 din 15 august 2008 privind procedura de acordare a licențelor de utilizare a frecvențelor radio în benzile de frecvențe 3600-3657 MHz și 3700-3757 MHz și stabilirea cuantumului taxei de licență pentru acordarea dreptului de utilizare a frecvențelor radio în benzile de frecvențe 3657-3685 MHz și 3757-3785 MHz, publicată în Monitorul Oficial nr. 618 din 22 august 2008.

Astfel, prin dispozițiile art. 3 alin. (1) din Decizia președintelui ANRCTI nr. 732/2008, au fost stabilite ca etape premergătoare ale licitației: elaborarea proiectului caietului de sarcini, publicarea proiectului caietului de sarcini în vederea consultării, transmiterea observațiilor privind conținutul caietului de sarcini, elaborarea formei finale a caietului de sarcini și publicarea anunțului de participare la licitație.

De asemenea, conform prevederilor art. 6 din Decizia președintelui ANRCTI nr. 732/2008, ANC a avut obligația publicării pe pagina de internet www.anrcti.ro, în vederea consultării publice, proiectul caietului de sarcini și data limită până la care se pot primi observații la acesta, urmând ca forma finală a caietului de sarcini să fie elaborată după centralizarea și analizarea observațiilor primite.

Observațiile primite în cadrul perioadei de consultare pot fi grupate în următoarele categorii:

A. Observații care exced posibilității comisiei de licitație de a interveni asupra conținutului proiectului caietului de sarcini

Astfel, au fost formulate observații cu privire la:

1. Transformarea procedurii de selecție comparativă în procedură de selecție competitivă;
2. Furnizarea de rețele publice de comunicații electronice și de servicii de comunicații electronice destinate publicului prin intermediul sistemelor de acces pe suport radio de bandă largă (BWA) în alte benzi de frecvențe radio decât 3,6 – 3,8 GHz (de exemplu, în benzile de frecvențe radio de 2,5-2,69 GHz).

Față de toate aceste observații, comisia a constatat că acestea nu pot face obiectul modificării proiectului caietului de sarcini, deoarece prevederile acestuia sunt în deplină concordanță cu dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 18/2008 privind stabilirea unor măsuri pentru reorganizarea utilizării spectrului radio în banda de frecvențe 3600-3800 MHz.

3. Introducerea principiului neutralității în cel mai scurt timp și fără restricții inutile în banda de 3,5 GHz, precum și introducerea în prezentele licențe a principiului neutralității serviciilor în banda de 3400-3800 MHz cât mai curând posibil, preferabil în cursul anului 2008, în conformitate cu Decizia Comisiei nr. 2008/411/CE.

Deși observația respectivă excede cadrul temei supuse prezentei consultări, comisia precizează totuși că situația de fapt din România respectă în totalitate principiul neutralității tehnologiilor și al serviciilor. Licențele existente în banda 3,4-3,6 GHz sunt neutre din punct de vedere al tehnologiilor și al serviciilor. Doar aplicațiile în sine pentru care au fost acordate licențele sunt clar precizate, anume rețele punct-multipunct bilaterale, digitale, pe suport radio cu acces direct la utilizatorul final (FWA). La fel va fi cazul și pentru licențele de tip BWA ce vor fi acordate în urma procedurii de selecție, ele urmând a include numai precizarea aplicației pentru care vor fi acordate: legături de comunicații fixe sau mobile bilaterale pe suport radio, de tip punct-multipunct, cu acces de tip fix, nomadic sau mobil direct la utilizator.

4. Amânarea cu cel puțin 6 luni a procedurii de acordare a licențelor pentru a permite apariția pe piață a echipamentelor necesare furnizării de rețele publice de comunicații electronice și de servicii de comunicații electronice destinate publicului prin intermediul sistemelor de acces pe suport radio de bandă largă (BWA) în banda de frecvențe de 3,7 GHz.

În ceea ce privește costul echipamentelor necesare pentru dezvoltarea unei astfel de rețele, menționăm că tehnologiile care stau la baza dezvoltării infrastructurii BWA sunt tehnologii inovatoare care au drept caracteristică principală furnizarea de servicii de bandă largă la costuri reduse în comparație cu alte tehnologii, la parametri comparabili. Eficiența în privința costurilor de dezvoltare reprezintă unul din avantajele acestei tehnologii și se datorează unor anumiți factori, cum sunt: adoptarea timpurie a tehnologiilor de tip MIMO și OFDM, nivelul scăzut de interferență, distanța care poate fi acoperită, permiterea mobilității, posibilitatea oferirii de servicii mobile de tip VoIP la tarife scăzute, alocarea flexibilă a benzilor de frecvență.

Costul echipamentelor, deși poate avea un impact inițial semnificativ în cash flow-ul unui operator (fapt exprimat în cuprinsul proiectului caietului de sarcini prin includerea condiției de a face dovada disponibilității unui capital suficient pentru susținerea investițiilor), conform practicilor economice, se recuperează treptat prin amortizare. Niciun investitor, cu excepția celor care vizează investiții speculative, nu mizează pe recuperarea imediată a investiției. De asemenea, în afara respectării anumitor cerințe minimale prevăzute în caietul de sarcini, operatorii au posibilitatea de a întocmi planul de afaceri conform propriilor estimări. În plus, trebuie remarcat faptul că unii operatori dețin deja elemente de infrastructură care pot fi utilizate în dezvoltarea rețelei sau, așa cum se menționează și în cuprinsul proiectului caietului de sarcini, titularul de licență poate încheia acorduri de acces (interconectare, roaming național și internațional, colocare, partajarea infrastructurii).

Pe de altă parte, având în vedere faptul că promovarea infrastructurii de comunicații electronice prin intermediul sistemelor de acces pe suport radio de bandă largă nu se poate realiza în afara cadrului de reglementare a utilizării licențelor aferente, considerăm că amânarea procedurii de acordare a acestora nu poate avea decât efecte

negative asupra concurenței și a investițiilor eficiente, ceea ce ar fi în contradicție cu principalele obiective ale ANC, precum și cu obiectivele strategice susținute de către ANC și prezente în *„Documentul de Poziție Privind Strategia de Reglementare a Sectorului Comunicațiilor Electronice din România pentru Perioada 2007-2010”*. Printre acestea se regăsesc promovarea dezvoltării serviciilor de acces la internet în bandă largă și maximizarea bazei de utilizatori de astfel de servicii precum și crearea condițiilor pentru manifestarea concurenței bazate pe infrastructuri, facilitând, acolo unde este eficient, concurența bazată pe servicii. Astfel, se poate concluziona că implementarea sistemelor BWA este necesară pentru atingerea obiectivelor pe termen mediu și lung.

Pentru susținerea argumentelor putem referența și documentul întocmit de Grupul Reglementatorilor Europeni privind remediile adecvate potrivit cadrului de reglementare a rețelelor și serviciilor de comunicații electronice¹ în cuprinsul căruia se menționează: *„Competiția bazată pe infrastructuri are numeroase avantaje. Presiunea de a minimiza costurile este extinsă asupra întregului lanț valoric. Acest fapt va crea oportunități pentru inovații, inovații de proces etc. care crează o dinamică descendentă a costurilor. De asemenea, utilizatorii finali beneficiază astfel de oferte cu un grad mai mare de diversificare ce corespund mai îndeaproape necesităților lor individuale. Există un consens general referitor la potențialul efect negativ asupra nivelului de bunăstare socială care poate fi obținut în condițiile în care duplicarea infrastructurii este fezabilă dar nu este promovată. Aceasta poate duce la amânarea apariției serviciilor noi și inovatoare și, în special în cazul serviciilor de internet de bandă largă, pot avea consecințe negative extinse asupra economiei”*.

Deci introducerea tehnologiilor inovatoare nu se poate realiza decât în contextul în care nu există restricții cu privire la implementarea acestora, dezvoltarea unei rețele ca suport al furnizării de servicii fiind condiționată de existența unor factori premergători, cum ar fi disponibilitatea licenței.

Un argument în plus pentru susținerea acordării licențelor în graficul propus este acela că lansarea unor noi tipuri de servicii sau lansarea unor servicii bazate pe infrastructuri inovatoare trebuie privită nu numai ca un risc mai ridicat, dar și ca o oportunitate semnificativă pentru primul intrat pe o anumită piață sau un anumit segment de servicii. Astfel, între riscurile strategice (riscurile pe care organizațiile trebuie să și le asume pentru a putea continua dezvoltarea sau chiar a-și menține activitatea pe termen lung) se regăsesc riscurile asociate cu dezvoltarea unor noi servicii care pot fi semnificative datorită incertitudinilor legate de tehnologia necesară și de gradul de competitivitate care poate limita vânzările. Totuși, mai ales în industria telecomunicațiilor, unde inovația este principalul motor de creștere, se poate dovedi mai riscantă strategia alternativă de a persista în oferirea aceluiași servicii pe o piață matură pe care vânzările sunt statice și în final ajung la declin.

B. Observații generale privind necesitatea detalierii modalității de evaluare a ofertelor și reevaluarea ponderii punctajului fiecărui punct al grilei.

Din această categorie au fost formulate sugestii cu privire la modificarea punctajelor acordate conform grilei de punctaj propuse.

¹ http://www.erg.eu.int/doc/meeting/erg_06_33_remedies_common_position_june_06.pdf

Comisia de licitație apreciază că informațiile conținute în caietul de sarcini asigură îndeplinirea în cele mai bune condiții a obiectivelor specifice urmărite în documentul de politică și strategie privind exploatarea benzii de frecvențe 3600 – 3657 MHz/3700 – 3757 MHz, în scopul furnizării de servicii de comunicații mobile în bandă largă. Totodată, comisia consideră că ponderea propusă pentru fiecare criteriu de evaluare din grila de punctaj este în măsură să asigure gradul de siguranță necesar selectării celei mai bune oferte dintre cele depuse, astfel cum va fi detaliat în cadrul secțiunii C al prezentei Sinteze a observațiilor.

C. Observații punctuale

În prezentul document vom parcurge observațiile primite asupra conținutului sau formulării unor puncte ale proiectului caietului de sarcini în ordinea consecutivă a numerotării acestora în cadrul proiectului caietului de sarcini.

1. Referitor la pct. 1.1.6. – s-a solicitat modificarea procentului de 80% din capitalul social sau din drepturile de vot ale persoanei juridice române căreia i se va elibera licența pe care trebuie să îl dețină persoana juridică străină sau membrii asocierii, propunându-se o valoare de 65%.

Comisia consideră că este necesar ca în cadrul structurii acționariatului persoanei juridice create să fie reflectată cât mai apropiat participarea membrilor în cadrul asocierii formate, astfel încât aceștia să-și asume în mod ferm obligațiile incumbate ca urmare a întocmirii ofertei și să reprezinte cât mai fidel capacitățile lor tehnice și financiare datorită cărora se regăsesc între câștigătorii licenței.

2. Referitor la pct. 1.3. - s-a învederat faptul că termenul limită pentru transmiterea ofertelor este prea scurt și a fost propusă modificarea graficului de desfășurare a procedurii de acordare a licențelor de utilizare a frecvențelor radio, în vederea furnizării de rețele publice de comunicații electronice și de servicii de comunicații electronice destinate publicului prin intermediul sistemelor de acces pe suport radio de bandă largă (BWA)

Comisia a acceptat această observație și decalează graficul de desfășurare în mod corespunzător.

3. Referitor la pct. 2.1.5. – s-a considerat perioada de 10 ani reținută în proiectul Caietului de sarcini pentru valabilitatea licențelor BWA ca fiind prea scurtă prin raportare la timpul necesar pentru recuperarea investiției și dezvoltarea unor servicii performante, fiind propusă o perioadă de valabilitate de 15 ani.

Comisia a respins această propunere, considerând că perioada stabilită de 10 ani, cu posibilitatea prelungirii ei în condițiile legii, asigură într-o măsură suficientă gradul de

siguranță în luarea deciziilor privind realizarea investițiilor și, pe cale de consecință, nu acceptă sugestia. În plus, ritmul de dezvoltare a tehnologiilor în domeniul comunicațiilor electronice de bandă largă nu recomandă o perioadă de valabilitate a licenței mai mare, propunerea făcută putându-se transforma într-un impediment în promovarea noilor tehnologii.

4. – A fost considerată necesară introducerea unui nou articol 2.1.6. pentru a învedera în mod expres faptul că licența permite și utilizarea spectrului în modulul de operare TDD (Time Division Duplex).

Într-adevăr, proiectul caietului de sarcini prezintă canalele radio ce vor fi alocate ca fiind duplex, dar nu se folosește nicăieri în mod limitativ acronimul "FDD" (nici "TDD"), tocmai pentru a se respecta neutralitatea tehnologică. Însă canalul trebuie prezentat ca fiind duplex (și implicit trebuie indicate sensurile ascendente și descendente), pentru a se da posibilitatea operatorilor de a-l folosi în regim FDD, dacă doresc, cu mențiunea că dacă ambii operatori ar dori o utilizare FDD, precizarea sensurilor devine și mai importantă. Pe de altă parte, exprimarea duplex a canalului radio, în lipsa unei precizări exprese limitative, nu afectează posibilitatea de utilizare independentă a celor două subbenzi ale acestuia în regim TDD. Pe cale de consecință, comisia nu consideră necesară o prevedere expresă în acest sens, interpretarea textului existent, confirmată și de opinia exprimată în acest material, conducând în mod clar la această concluzie.

5. Referitor la pct. 2.2.1. – s-a propus scoaterea la concurs a 4 licențe care să acorde drepturi de utilizare a unor canale radio duplex cu lărgimea de bandă 2x14MHz.

Comisia respinge această sugestie, învederând faptul că dispozițiile reținute în proiectul caietului de sarcini respectă prevederile art. 2 alin. (2) din Decizia președintelui Autorității Naționale pentru Comunicații și Tehnologia Informației nr. 732/2008 privind procedura de acordare a licențelor de utilizare a frecvențelor radio în benzile de frecvențe 3600-3657 MHz și 3700-3757 MHz și stabilirea cuantumului taxei de licență pentru acordarea dreptului de utilizare a frecvențelor radio în benzile de frecvențe 3657-3685 MHz și 3757-3785 MHz prin care s-a stabilit că ANC va scoate la concurs două licențe, decizia fiind de asemenea supusă consultării publice înainte de publicarea în Monitorul Oficial. De asemenea, a constatat că este vorba de o opinie subiectivă, alți operatori exprimând o părere contrară și anume aceea că banda alocată este prea mică (în banda 3,4-3,6 GHz există deja un operator ce deține 2x14 MHz care declară că a ajuns la limita de saturație în anumite zone geografice dens populate). Pe de altă parte, competiția nu trebuie văzută doar prin prisma celor două licențe ce vor fi acordate, pentru utilizatorii finali nefiind relevantă platforma sau tehnologia prin intermediul căroră primesc serviciul de comunicații electronice, ci calitatea acestuia, în speță capacitatea de transfer.

6. Referitor la pct. 3.1.1. lit. f) primul paragraf teza I – s-au formulat următoarele propuneri:

- permiterea actualilor deținători ai unor licențe de utilizare a frecvențelor radio în banda de 3.4 - 3.6 GHz prin care le sunt alocate subbenzi de frecvențe a căror lărgime de bandă cumulată este egală sau depășește 2x28 MHz să participe la procedura de acordare a licențelor BWA.

- ofertantul nu trebuie să dețină nicio licență de utilizare a frecvențelor radio în banda de 3.4 - 3.6 GHz prin care să îi fie alocate subbenzi de frecvențe a căror lărgime de bandă cumulată este egală sau depășește 2x7 MHz.

- s-a propus eliminarea pct. 3.1.1. lit. f) al doilea paragraf teza I, respectiv condiționarea obținerii licenței de spectru în banda de frecvențe de 3,7 GHz de renunțarea la dreptul de reînnoire a licențelor în banda de 3,5 GHz.

Comisia remarcă interesele divergente ale respondenților pe acest subiect, motiv pentru care, în considerarea argumentelor pertinente ale unuia dintre cei trei operatori care și-au exprimat punctul de vedere, concluzionează în sensul în care este prematur a impune interdicții de participare prin acest caiet de sarcini având ca obiectiv evitarea tezurizării spectrului. Comisia consideră în continuare că o lărgime de bandă de 2x28 MHz este limita optimă de spectru deținut în benzile 3400 – 3600 MHz și 3600 – 3800 MHz pentru asigurarea obiectivului urmărit, punct de vedere ce va trebui transpus în cadrul unui document de strategie elaborat de către ANC.

7. Referitor la pct. 3.1.1. lit. g) – s-a propus completarea textului cu includerea obligației comunicării de către ANC a notificării de plată aferente.

Comisia a respins această observație, considerând-o superfluă, de vreme ce se precizează în textul proiectului caietului de sarcini ca obligația de plată să fie exigibilă, ceea ce implică și comunicarea deciziei de plată-titlu de creanță.

8. Referitor la pct. 3.1.1. lit. i) – s-a propus modificarea textului prin eliminarea condiției ce prevede ca ANC să fi primit suma prevăzută la pct. 1.1.7., întrucât ofertantul nu poate controla modul în care banca operează ordinul său de plată.

Comisia respinge această modificare, întrucât nu poate fi primit ca argument pentru neîndeplinirea obligației ofertantului de a achita contravaloarea caietului de sarcini faptul că ofertantul nu poate controla modul în care banca operează ordinul său de plată. Aceasta constituie o obligație ce trebuie asumată de ofertant, care trebuie să se asigure că până la termenul stipulat ordinul său de plată va fi operat, neputând să se prevaleze de propria lipsă de diligență pentru a profita de anumite drepturi.

9. Referitor la pct. 3.1.1. lit. k) - s-a propus fie inserarea în text a mențiunii că media propusă reprezintă media aritmetică, fie reducerea (la 5 milioane de Euro) sau majorarea (la 200 de milioane de Euro) cifrei de afaceri propuse.

Comisia respinge aceste propuneri. Prevederile art. 3.1.1 lit. k) fac referire la condițiile minime de participare, evaluarea propriu-zisă a capacității financiare realizându-se conform grilei de punctaj prevăzute la punctul 6.2.2. În ceea ce privește valoarea, trebuie să se țină cont de faptul că viitorii titulari ai licenței trebuie să fie capabili să suporte costul inițial de 7,5 milioane de euro care reprezintă contravaloarea taxei de licență și care, conform art. 2, alin (1) al Hotărârii de Guvern nr. 638/2008 *„va fi achitată integral, în termen de 30 de zile de la data publicării de către Autoritatea Națională pentru Reglementare în Comunicații și Tehnologia Informației a denumirii câștigătorilor procedurii de selecție”*. Este deci dificil de presupus că o societate care înregistrează o cifră de afaceri de 5 milioane de Euro este capabilă să achite taxa de licență și cu atât mai mult să obțină finanțare pentru dezvoltarea ulterioară a unei rețele cu respectarea condițiilor minime de acoperire. Față de propunerea de mărire a cifrei de afaceri ca și condiție de acces la licitație, comisia consideră că valoarea de 10 milioane, în condițiile în care sunt solicitate și dovezi privind disponibilitățile financiare pentru investiții, este suficientă pentru a garanta premisele unei bune dezvoltări a planului de afaceri propus.

10. Referitor la pct. 3.2. lit. b) și c) – s-a propus modificarea expresiei „capital necesar”.

Comisia acceptă necesitatea unei clarificări a textului și modifică caietul de sarcini prin folosirea sintagmei „resurse financiare necesare”.

11. Referitor la pct. 3.2. lit. c) – s-a propus eliminarea oricăror referințe privitoare la o nouă companie care ar trebui înființată de către o asocierie ce participă la licitație și este declarată câștigătoare, licența fiind atribuită companiei desemnate de asocierie.

Comisia respinge această propunere, având în vedere dispozițiile art. 24 din Legea nr. 26/1990 privind registrul comerțului, cu modificările și completările ulterioare, și ale art. 44 din Legea nr. 31/1990 privind societățile comerciale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, coroborate cu cele ale art. 1 din Legea nr. 31/1990, care stabilesc că, în vederea efectuării de acte de comerț în România, societățile comerciale străine pot constitui societăți comerciale, persoane juridice române sau pot înființa, cu respectarea legii române, filiale, precum și sucursale, agenții, reprezentanțe sau alte sedii secundare. De asemenea, în cazul asocierilor, este necesar ca toți membrii acestora să rămână implicați în mod direct în procesul de dezvoltare a rețelei. Prin acordarea licenței unuia dintre membrii asocierii aportul celorlalți la obținerea punctajului nu s-ar regăsi în mod transparent în acțiune ulterioare.

12. Referitor la pct. 3.4 și pct. 3.5 – s-a propus redefinirea mai clară și precisă a criteriilor pentru evaluarea calităților comerciale ale participanților la licitație, respectiv a criteriilor stabilite pentru evaluarea specializării și experienței în domeniu ale participanților la licitație, fiind elaborate foarte vag și greu de evaluat în mod obiectiv.

Comisia respinge această observație, considerând că prevederile de la pct. 3.4 și 3.5. din proiectului caietului de sarcini au drept scop pe acela de a face precizări cu privire la documentele care trebuie elaborate și estimările aferente în cadrul procesului de întocmire a ofertei „(planuri de afaceri, studii de piață, planuri de investiții și proiecții financiare, bazate pe prognoze realiste, ce vor arăta costurile, veniturile și resursele cerute pentru furnizarea serviciilor” s.a.), fără a fi restrictive în privința furnizării de către participanții la procedura de licitație a altor elemente care pot fi utilizate în scopul susținerii ofertelor, cu precizarea că este necesară demonstrarea coerenței între aceste elemente. Detalierea obiectivelor urmărite pe parcursul procesului de evaluare se regăsește în cuprinsul Anexei 1 a proiectului caietului de sarcini.

13. Referitor la pct. 4.1 primul paragraf teza I – s-a propus completarea textului în sensul următor: „Reprezentantul autorizat al companiei ofertante conform procurii autentificate menționate la pct. 5.1. lit. a) are obligația de a [...]”

Comisia a admis completarea arătată și modifică textul în mod corespunzător.

14. Referitor la pct. 4.10 – s-a propus permiterea și a reprezentanților autorizați ai ofertanților la deschiderea plicurilor, pentru o mai bună transparență a procedurii de selecție.

Comisia repunge propunerea arătând că prezența reprezentanților autorizați ai ofertanților la deschiderea ofertelor nu este de natură a aduce beneficii de ordin calitativ sau cantitativ procesului de evaluare și nu este de natură să aducă un plus de transparență în raport de resursele ce trebuie alocate pentru un asemenea eveniment, având în vedere faptul că ofertele au un caracter confidențial și de aceea nu permit analizarea detaliată a conținutului lor în prezența participanților competitori.

15. Referitor la pct. 4.14 și 4.15 – s-a propus introducerea în ofertă și a adresei de e-mail a ofertantului, pentru o comunicare rapidă și eficientă.

Comisia repunge observația considerând că actuala formulare a caietului de sarcini este de natură a asigura o comunicare suficient de rapidă și în condiții de siguranță a transmiterii conținutului.

16. Referitor la pct. 5.1 lit. a) – s-a propus înlocuirea sintagmei „împuternicire autenticată” cu „procură autentică”.

Comisia admite această observație, considerând că formularea propusă este în conformitate cu termenul folosit în cadrul dispozițiilor art. 58 alin. (2) din Legea nr. 36/1995 a notarilor publici și a activității notariale, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale art. 67 și 68 din Regulamentul din 5 iulie 1995 de punere în

aplicare a Legii notarilor publici și a activității notariale nr. 36/1995, cu modificările și completările ulterioare.

17. Referitor la pct. 5.1 lit. d) – s-a propus eliminarea formei autentice a declarației pe propria răspundere a reprezentantului legal al ofertantului, întrucât capacitatea persoanei ce declară nu trebuie confirmată de către notar, de vreme ce aceasta rezultă din certificatul constator eliberat de Oficiul Registrului Comerțului ce trebuie atașat ofertei.

Comisia respinge propunerea și consideră necesară menținerea formei autentice a declarației pe propria răspundere a reprezentantului legal al ofertantului, întrucât prin procedura autentificării este confirmată indentitatea părții, în conformitate cu dispozițiile art. 58 alin. (1) din Legea notarilor publici și a activității notariale nr. 36/1995.

18. Referitor la pct. 5.1 lit. f) – s-a propus eliminarea obligației de depunere a situațiilor financiare aferente exercițiului financiar 2005, susținând că astfel toți participanții la procedura de selecție vor beneficia de condiții egale de evaluare, chiar și în cazul acelor care au intrat mai târziu pe piață.

Comisia respinge această propunere, considerând că punctajul actual asigură condiții egale de participare, fiind elaborat pe baza unor principii unitare, prin care să se asigure participarea unor ofertanți care pot aduce un plus de valoare în sectorul serviciilor de comunicații electronice destinate publicului prin intermediul sistemelor de acces pe suport radio de bandă largă (BWA).

De asemenea, solicitarea situațiilor financiare aferente exercițiilor financiare 2005, 2006 și 2007 are drept scop asigurarea unui grad suficient de comparabilitate a informațiilor în vederea realizării corelațiilor între comportamentul investițional și potențialul de dezvoltare astfel încât să fie evaluată capacitatea de îndeplinire a previziunilor asumate de ofertanți.

19. Referitor la pct. 5.1 lit. g) – s-a propus reformularea acestuia, întrucât în Decizia președintelui Autorității Naționale pentru Reglementare în Comunicații și Tehnologia Informației nr. 732/2008 nu există un exemplu de scrisoare de garanție bancară, conținând cuantumul și condițiile care trebuie îndeplinite.

Comisia consideră nefondată observația și o respinge, întrucât prevederile art. 8 alin. 1) și 2) din Decizia președintelui Autorității Naționale pentru Reglementare în Comunicații și Tehnologia Informației nr. 732/2008 descriu forma (conținutul) și cuantumul în care trebuie realizată scrisoarea de garanție bancară.

20. Referitor la pct. 5.5. – s-a propus eliminarea formei autentice a acordului de asociere încheiat între toți membrii asocierii, întrucât este un contract comercial pentru a cărui valabilitate legea nu impune forma autentică, fiind considerat valabil încheiat și producându-și efecte ca atare.

Comisia respinge această observație, considerând importantă excluderea echivocului în ceea ce privește acordul de voință al părților și producerea efectelor contractului, forma autentică consemnată de către notarul public, în conformitate cu dispozițiile art. 58 alin. (1) din Legea notarilor publici și a activității notariale nr. 36/1995, având rolul de a certifica că respectivul contract s-a încheiat de către persoanele trecute la semnături, situație ce permite verificarea competențelor semnatarilor de a angaja răspunderea firmei la momentul respectiv.

21. Referitor la pct. 5.6. – s-a propus reformularea textului, pentru claritate, astfel: „[...] certificată pentru conformitate cu originalul de către reprezentantul autorizat al ofertantului”.

Comisia admite această observație și reformulează dispozițiile punctului 5.6 în mod corespunzător.

22. Referitor la pct. 6.1.1. – s-a propus completarea cu sintagma „și dacă oferta este însoțită de toate documentele menționate în capitolul 5, în forma precizată.”

Comisia respinge observația arătând că verificarea condițiilor de la punctul 3.1.1. lit b) include și aspectul semnalat de respondent.

23. Opinii referitoare la pct. 6.2.2.

23.1. Un operator a propus modificare grilei de punctaj în sensul majorării punctajelor maxime acordate criteriilor „Fezabilitate tehnică” și „Acoperire” și diminuării celor acordate criteriilor „Capacitate financiară”, „Fezabilitate comercială” și „Specializare și experiență”, în timp ce un alt operator dorește diminuarea punctajelor maxime acordate criteriilor „Specializare și experiență” și „Fezabilitate tehnică”.

Comisia constată faptul că întocmirea grilei de punctaj urmărește obținerea echilibrului între elementele evaluate și corelarea criteriilor, astfel încât ansamblul planului dezvoltat să fie relevant. Fezabilitatea tehnică și acoperirea au o pondere semnificativă în total. Totuși, acestea nu pot fi realizate decât prin întocmirea unor planuri de afaceri fezabile din punct de vedere comercial, având la bază o experiență relevantă și care pot fi susținute financiar. Fără aceste elemente, planurile privind acoperirea nu pot fi dezvoltate în practică și pot fi sortite eșecului. De aceea, licențele trebuie acordate unor ofertanți competenți care își pot dovedi capacitatea de susținere a planurilor.

23.2. A fost propusă eliminarea criteriului de punctare *cifra de afaceri pentru 2005*, susținându-se că astfel toți participanții la procedura de selecție vor beneficia de condiții egale de evaluare, chiar și în cazul acelor care au intrat

mai târziu pe piață, a căror cifră de afaceri este nesemnificativă pentru anul 2005.

Comisia constată faptul că punctajul actual asigură condiții egale de participare, fiind elaborat pe baza unor principii unitare, prin care să se asigure participarea unor ofertanți care pot aduce un plus de valoare în sectorul serviciilor de acces la internet de bandă largă. Comisia apreciază că punctajul acordat cifrei de afaceri pe anul 2005 nu împiedică în niciun fel calificarea operatorilor intrați mai târziu pe piață, ci asigură disponibilitatea financiară pentru investiții a ofertanților, disponibilitate ce trebuie evaluată atât în manieră prospectivă, cât și retrospectivă.

23.3. S-a propus ca termenul stabilit la criteriul 2.2 să se raporteze la un număr fix de stații de bază instalate, întrucât 10% din totalul stațiilor de bază planificate până la sfârșitul fazei a treia de dezvoltare a rețelei poate însemna un număr dezavantajos de mare pentru lansarea serviciilor BWA, sau reducerea punctajului acordat acestui criteriu.

Comisia acceptă comentariul și modifică în consecință caietul de sarcini în sensul stabilirii pragului la o valoare absolută. Comisia consideră că un număr de 16 stații de bază stabilit ca prag pentru lansarea comercială a serviciilor asigură condiții echivalente tuturor ofertanților și reflectă și intenția inițială de asigurare a 10% din stațiile de bază pentru data lansării comerciale a serviciilor.

23.4. A fost solicitată redistribuirea punctelor acordate pentru criteriul 3.5. din grila de punctaj la punctele 3.3. și 3.4.. Un alt operator a susținut eliminarea criteriilor 3.3. și 3.5.

Comisia consideră că punctajele maxime disponibile pentru criteriile 3.3 Specializarea în domeniul instalării și operării rețelelor publice de comunicații electronice pe suport fizic – fir sau fibră optică – (în orice țară) și 3.5 Specializarea în domeniul producției și comercializării de echipamente radio sau echipamente care includ constructiv module radio, pentru transmisii de date (în orice țară) nu sunt în detrimentul societăților specializate în domeniul instalării și operării rețelelor publice de comunicații electronice pe suport radio, ci au scopul de a acorda posibilitatea participării la procedura de acordare a licențelor tuturor societăților care și-au dovedit prezența în acest domeniu și manifestă un interes direct în oferirea de servicii furnizate prin intermediul sistemelor de acces pe suport radio de bandă largă.

23.5. A fost solicitată introducerea a două noi criterii, în cadrul criteriilor 4 și 5 și anume punctul 4.1. Planul de dezvoltare și proiectare a rețelei, respectiv punctele 5.1.4 și 5.2.4. Calitatea rețelei

Cu privire la introducerea punctului 4.1. comisia consideră că planul de dezvoltare și proiectare a rețelei nu poate constitui unul dintre criteriile de evaluare, acesta reprezentând de fapt baza întregii oferte, nu doar a unor aspecte prezentate în

cuprinsul acesteia, iar punctajul total acumulat de ofertant este cel care reflectă ansamblul elementelor care alcătuiesc planul de dezvoltare. De altfel, includerea acestuia în grila de punctaj sub forma unui criteriu suplimentar nu este justificată datorită faptului că ar determina supra-evaluarea anumitor elemente, de exemplu numărul de stații de bază care fac parte integrantă din planul de dezvoltare a rețelei și care sunt deja punctate la criteriile 4.1, 4.2 și 4.3 ale grilei de punctaj. De asemenea, în procesul de evaluare comisia va avea în vedere corelațiile între planul de dezvoltare și celelalte părți ale ofertei, astfel încât participanții nu pot întocmi oferte care nu sunt fiabile în ansamblu, prin exploatare singulară a unor aspecte pe care le consideră în avantajul lor.

Cu privire la introducerea unui punct privind calitatea rețelei comisia a avut în permanență în vedere principiul neutralității tehnologice atunci când a redactat caietul de sarcini, cu implicații asupra posibilităților de evaluare obiectivă și nediscriminatorie a ofertelor. Din acest motiv, au fost alese elemente de măsurare și de comparare independente (stații de bază, cuantificarea numărului de stații de bază per localitate, tipuri de localități).

Este adevărat că sunt solicitate din partea ofertantului informații despre planul de dezvoltare al rețelei și calitatea rețelei, la secțiunea C a anexei 1, „Oferta Tehnică” fără a fi incluse în grila de punctaj. Această situație se datorează faptului că aceste descrieri trebuie să fie corelate cu alte părți ale ofertei de natură comercială și financiară, existînd și o prevedere expresă în caietul de sarcini că diversele părți ale ofertei trebuie să fie compatibile și corelate între ele. Însă elementele amintite mai sus sunt dependente de tehnologia propusă de ofertant și de aceea nu primesc puncte în cadrul grilei de punctaj.

24. Referitor la pct. 6.2.2.3. – s-a propus ca punctajul acordat pentru specializare și experiență să fie maximul acordat membrilor asocierii pentru fiecare criteriu în parte, și nu media ponderată în funcție de participarea procentuală a fiecărui membru în asociere

Comisia consideră că punctajul aferent criteriului de evaluare reprezentat de specializare și experiență este necesar a fi ponderat pentru a se asigura consistența cu abordarea propusă pentru evaluarea celorlalte criterii din grila de punctaj. Pentru aceasta s-a avut în vedere faptul că ponderea participanților în cadrul asocierii se va reflecta întocmai în deciziile ulterioare, iar experiența unui membru al asocierii poate fi influențată de deciziile strategice și financiare ale celorlalți membri. De asemenea, ofertanții au posibilitatea de a alege scenariile cele mai favorabile pentru întocmirea proiectului caietului de sarcini, iar la dezvoltarea acestora experiența și specializarea membrilor asocierii pot fi evidențiate prin întocmirea unor planuri de afaceri sustenabile și bazate pe capacitatea financiară a tuturor membrilor.

Referitor la acest aspect trebui să se precizeze de asemenea că aportul de altă natură decât cea tehnică este evaluat și punctat separat în cadrul criteriului privind capacitatea

financiară, cu respectarea aceluiași principii de interdependență între membrii asocierii și prin asigurarea unui ponderi similare.

25. Referitor la pct. 6.2.2.4. - un operator solicită reducerea pragurilor stabilite pentru evaluarea cifrelor de afaceri de la 2 miliarde de Euro la 100 milioane de Euro și respectiv de la 6 miliarde de Euro la 300 milioane de Euro.

Comisia constată că valorile stabilite pentru pragurile de evaluare a cifrelor de afaceri (2 miliarde de Euro, respectiv 6 miliarde de Euro) nu reprezintă condiții minime de calificare, ci din contră, valori maxime care trebuie luate în considerare în cadrul procesului de evaluare, iar situarea sub aceste praguri nu semnifică implicit dezavantajarea vreunui ofertant, punctajul maxim putând fi obținut chiar dacă pragul nu este atins, în funcție de ofertele prezentate de ceilalți participanți deoarece, așa cum se menționează în proiectul caietului de sarcini, în situația în care niciun ofertant nu atinge acest prag, se aplică regula generală prevăzută la punctul 6.2.6.2., conform căreia ofertantul care are cea mai bună ofertă va primi punctajul maxim, iar ceilalți vor primi un punctaj calculat procentual din punctajul maxim ce poate fi acordat.

26. Referitor la pct. 6.2.5. lit. a) și b) – s-a susținut necesitatea unor detalieri suplimentare în ceea ce privește noțiunea de „ofertă fermă, definitivă, irevocabilă și necondiționată și valabilă cel puțin 180 de zile de la data limită până la care se pot primi ofertele”.

Comisia apreciază textul ca fiind suficient de clar, având în vedere prevederile de la punctul 6.1.2. unde sunt stabilite condițiile pe care trebuie să le îndeplinească o ofertă pentru a fi declarată calificată: îndeplinirea condițiilor minime prezentate în Capitolul 3 punctul 3.1., precum și prezentarea tuturor documentelor care însoțesc oferta în forma cerută la Capitolul 5. Acestea se adaugă cele stabilite în cadrul Capitolului 4, inclusiv la pct. 4.1. paragraful 2 unde este menționat faptul că oferta trebuie să fie declarată ca fiind fermă, definitivă, irevocabilă, necondiționată și valabilă cel puțin 180 de zile de la data limită până la care se pot primi ofertele.

27. Referitor la pct. 6.2.5. lit. c) – s-au solicitat informații suplimentare, textul fiind considerat a fi formulat prea general și astfel ar putea conduce la interpretări și au fost exprimate considerații privind faptul că pot fi întâmpinate dificultăți în ceea ce privește prezentarea ofertelor de creditare pe termen lung, în cazul în care ofertantul își bazează operațiunile pe finanțare externă.

În cuprinsul proiectului caietului de sarcini, la punctul 6.2.5., litera c) se menționează dreptul comisiei de licitație de a respinge orice ofertă calificată, ca fiind necorespunzătoare, în situația în care ofertantul nu face dovada că deține sau poate atrage capital suficient pentru acoperirea a cel puțin 50% din necesarul de investiții

preconizat pentru realizarea unei rețele în vederea furnizării de rețele și servicii de comunicații mobile, în concordanță cu angajamentele asumate în ofertă. Textul trebuie raportat la dispozițiile stabilite la pct. 3.2. din proiectul caietului de sarcini. Astfel, în cazul în care ofertanții nu dovedesc capacitatea de a atrage capital suficient se poate deduce implicit că aceștia nu vor fi capabili să-și dezvolte și să-și finalizeze proiectele. Planurile de afaceri prezentate de către ofertanți trebuie să se bazeze pe date de intrare și estimări riguroase, astfel încât procesul de acordare a licenței să fie unul de succes, să asigure dezvoltarea serviciilor de bandă largă prin promovarea unor investiții eficiente.

28. Referitor la pct. 6.2.5. lit. d) – s-au solicitat informații suplimentare privind situația respingerii ofertei în situația în care ofertantul nu face dovada că soluția prezentată în ofertă este fezabilă din punct de vedere tehnic.

În sensul punctului 3.3. lit. a) din proiectul caietului de sarcini, ofertanții trebuie să facă dovada că soluția prezentată în ofertă este fezabilă din punct de vedere tehnic, descriind astfel structura rețelei propuse, împreună cu planul de dezvoltare tehnică. În conformitate cu prevederile punctului 3.3. lit. b) și c), ofertanții trebuie să prezinte detalii cu privire la calitatea serviciilor propuse, incluzând și capacitatea de transmisie, iar planurile tehnice depuse trebuie să demonstreze siguranța rețelei, disponibilitatea ei, precum și modul de asigurare a calității parametrilor rețelei și serviciile oferite. Comisia consideră că dispoziții sunt detaliate corespunzător și suficient în cadrul prevederilor cuprinse în Secțiunea C din proiectul caietului de sarcini.

29. Referitor la pct. 6.3.3. – s-a propus indicarea în proiectul caietului de sarcini a criteriilor ce vor folosite pentru diferențiere în cazul primii doi clasai sunt declarați câștigători.

Comisia a modificat caietul de sarcini în acest sens.

30. Referitor la pct. 6.3.4. – s-a propus înlocuirea sintagmei „sub luare de semnătură” cu „număr de înregistrare”.

Comisia respinge această propunere, considerând actuala formulare din proiectul caietului de sarcini, „sub luare de semnătură”, ca acoperind o plajă mai mare de situații decât cea a obținerii unui număr de înregistrare. De asemenea, comisia observă că prevederile de la pct. 6.3.3. sunt în deplină concordanță cu dispozițiile art. 91 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

31. Referitor la pct. 7.2. – s-a propus detalierea procedurii de raportare înainte de procedura de acordare prin introducerea în caietul de sarcini cel puțin a unor criterii sau principii generale, astfel încât condițiile de realizare

a raportării să fie transparente și nediscriminatorii, atât opiniei publice, cât și operatorilor.

Comisia respinge această observație, considerând ca fiind prematură stabilirea unei asemenea proceduri la nivelul proiectului caietului de sarcini, urmând ca aceasta să fie stabilită prin licență și/sau decizie a președintelui ANC.

32. Referitor la pct. 9.1. lit. b) – s-a propus fie eliminarea condiției, fie enumerarea, în mod explicit, a tuturor tipurilor de condiții suplimentare care pot fi adăugate licenței.

Comisia respinge această sugestie, învederând faptul că dispozițiile lit. b) nu fac decât să clarifice dreptul ANC de a introduce în licență, suplimentar față de obligațiile născute ca urmare a dobândirii calității de furnizor de comunicații electronice, toate obligațiile stabilite prin prezentul caiet de sarcini sau asumate de către ofertanți.

33. Referitor la pct. 9.2. lit. a) – s-a sugerat că un capital social care să acopere, în lei, taxa de licență este absolut suficient.

Comisia respinge această observație. Mărimea capitalului social reprezintă un element important în asumarea responsabilității acționariatului unei societăți și reflectă capacitatea acesteia de a resorbi pierderi, astfel încât să nu fie periclitată continuitatea activității societății. În stabilirea valorii minime a capitalului social s-a avut în vedere asigurarea seriozității angajamentelor ofertanților prin implicarea directă și în mod transparent în finanțarea proiectului, fără a fi eliminate alternativele în asigurarea resurselor necesare. S-a considerat că pentru dezvoltarea unui astfel de proiect de investiții un capital social de 40 de milioane de lei reprezintă o sumă minimă care să asigure nu doar finanțarea taxei de licență, ci exprimarea solidarității asociațiilor sau acționarilor față de ofertele depuse.

34. Referitor la pct. 10.1. – s-a propus fie limitarea în timp a aplicării penalităților, urmând ca soluția finală să fie retragerea licenței, fie introducerea unui sistem progresiv de penalități și obligații care să aibă ca finalitate retragerea/suspendarea licenței în cazul nerespectării obligațiilor.

Comisia respinge această observație, considerând că dispozițiile pct. 10.1 și 10.2. descriu un sistem diferențiat de penalități, atâta timp cât stabilește criterii de penalizare pentru fiecare neîndeplinire corespunzătoare a obligațiilor fiecărei faze de dezvoltarea menționate în cuprinsul pct. 6.2.6.1. și un procent de penalitate maxim, calculat procentual prin raportare la punctajul de acoperire stabilit în grila de punctaj de la pct. 4 și 5. De asemenea, acestui regim juridic al penalităților i se pot cumula, în conformitate cu dispozițiile punctului 10.2.1., sancțiunile specifice, inclusiv suspendarea/retragerea, prevăzute de legislația din domeniul comunicațiilor electronice.

35. S-a solicitat eliminarea obligației furnizării informațiilor vizând date despre echipamentele care vor fi folosite în infrastructură, în toate componentele acesteia, având în vedere faptul că echipamentele vor fi alese în urma unei licitații ulterioare ce va avea loc doar dacă ofertantul va câștiga licența.

Comisia consideră că datele despre echipamentele care vor fi folosite sunt necesare în evaluarea planului de fezabilitate a rețelei în corelație cu planul de afaceri și reprezintă aspecte de care dispune orice operator informat, care este preocupat de oferirea de servicii inovatoare și de înregistrarea unor costuri eficiente.

36. Referitor la pct. C.3.1. – s-a propus completarea pct. C.3.1. cu informațiile necesare pentru a se descrie dezvoltarea rețelei pe faze de dezvoltare.

Comisia a constatat o necorelare a textului proiectului caietului de sarcini și a acționat pentru înlăturarea ei.

37. Referitor la pct. C.3.3. – s-a propus definirea sintagmei „capacitatea sistemului (pe unități de suprafață)”.

Comisia a constatat o necorelare a textului proiectului caietului de sarcini și a acționat pentru înlăturarea ei.